

[Ole Espersen]

for der er jo ikke sket noget i Genève. Det er også derfor, vi presser på for, at der skal ske noget i FN-regi. Det er da ikke så mærkeligt.

Jeg synes ikke, der er nogen grund til at være vred over, at jeg sagde, at ministeren ikke havde sat sig ind i sagen. Ministeren kan jo ikke fortælle mig, hvad den danske regerings holdning har været i New York. Nu er det fjerde gang, jeg beder om at få at vide, hvad vores delegerede har sagt, og jeg får stadig ikke noget svar fra ministerens side.

Jeg vil gerne uddybe spørgsmålet fra hr. Jørgen Estrup og spørge: Hvem er det, der skal vurdere, om der er sket tilstrækkelige fremskridt i Genève? For hvis en sådan vurdering er afgørende for, om den nuværende konference kan fortsætte i 1993, er det jo ret afgørende, af hvem og på hvilket grundlag vurderingen foretages.

Jeg vil gerne spørge ministeren, om det ikke burde være den danske holdning, at man nu i princippet beslutter, at konferencen fortsætter i 1992 eller 1993, og så kan man til den tid se, om der sker så meget – og så meget positivt – i Genève, at man kan aflyse konferencen i New York. Så er vi sikre på, at der er en kontinuitet og en fortsættelse af den igangværende konference.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Til spørgsmålet om, hvem der skal vurdere, må svaret være, at det må ligge klart i den vedtagelse, som man nu arbejder for, at hvis der ikke ved udgangen af 1993 er vedtaget en traktat om fuldstændigt stop, så har man ikke nået det mål, der er sat, og så må den anden konference fortsætte. Det er der ikke noget kunstigt i, hr. Ole Espersen.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 59

5) Til *udenrigsministeren* af:

Ole Espersen (S):

»Hvilke oplysninger kan udenrigsministeren give om bestræbelser og resultater for så vidt angår forhandlingerne i Genève om bl.a. et fuldstændigt stop for a-våbenprøvesprængninger og om USA's og USSR's holdninger under forhandlingerne?«

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Hr. Ole Espersen spørger om, hvilke oplysninger jeg kan give om bestræbelser og resultater i Genève vedrørende dette spørgsmål, bl.a. om USA's og Sovjetunionens holdninger under forhandlingerne.

Jeg skal ikke foregøgle, at forhandlingerne i Genève har været lette at få i gang. Det har de ikke. Og det er velkendt, at f.eks. fra amerikansk side har man vel anerkendt et prøvestop som et langsigtet mål. Men foreløbig har man fastholdt, at det er nødvendigt med et begrænset antal underjordiske prøvesprængninger for at afprøve de nukleare våben, hvoraf man fortsat føler, at sikkerheden afhænger.

På den baggrund må vi hilse med tilfredshed, at der i hvert fald i 1990 blev opnået enighed om et mandat for en særlig komité under nedrustningskonferencen i Genève, som skal drøfte et fuldstændigt prøvestop. Og det er regeringens ønske, at også den igangværende konference må nå frem til et kompromis, som af alle kan opfattes som et reelt skridt på vejen imod et fuldstændigt prøvestop.

Den sovjetiske regerings holdning har i hvert fald på papiret været positiv. Så sent som den 12. januar i år blev det meddelt i den øverste sovjet, at Sovjetunionen vil indføre et ensidigt moratorium for nukleare prøvesprængninger i de kommende fire måneder af 1991, og det er da udmærket. Men det er altså ikke mere end 1½ måneds tid siden, at den seneste prøvesprængning fandt sted på Novaya Zemlya. Sovjetiske miljøbevægelser har udtrykt deres meget store betænkeligheder herved, ligesom de nordiske lande i fællesskab har udtrykt deres beklagelse og har peget på de særlige risici, der er forbundet med prøvesprængninger i det meget sårbare arktiske miljø.

Ole Espersen (S):

Jeg vil gerne spørge, om man på tilsvarende måde har udtrykt regeringens beklagelse over de mange amerikanske prøvesprængninger – der var tale om 8 amerikanske prøvesprængninger sidste år.

Dernæst vil jeg udtrykke håbet om, at der kommer gang i disse overordentlig vigtige forhandlinger. Der er også i USA en meget udtalt kritik af den amerikanske regerings utrolig negative holdning til spørgsmålet om at overveje et stop for atomvåbenprøvesprængninger. Der-